

Μια χειρονομία υψηλού εθνικού συμβολισμού

/ [Επικαιρότητα](#)

Παραδόθηκε σήμερα στην Προεδρία της Δημοκρατίας ο πίνακας του Νικόλαου Γύζη «Δόξα» από τον μέχρι σήμερα κάτοχό του κ. Δημήτρη Γκέρτσο.

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας **Κατερίνα Σακελλαροπούλου** παραλαμβάνοντας τον πίνακα έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Με μεγάλη χαρά και συγκίνηση υποδεχόμαστε σήμερα στο **Προεδρικό Μέγαρο** τον πίνακα του **Νικολάου Γύζη «Δόξα»**, δωρεά του ως σήμερα κατόχου του έργου, κ. Δημήτρη Γκέρτσου. Με μια χειρονομία ευγενούς προσφοράς και υψηλού εθνικού συμβολισμού **ο κ. Δημήτρης Γκέρτσος** αποχωρίστηκε ένα πολύτιμο οικογενειακό κειμήλιο με τη σκέψη, όπως ο ίδιος χαρακτηριστικά αναφέρει, ότι ένας πίνακας με τόσο «μεγάλη εθνική διάσταση και αναγνώριση δεν μπορούσε να του ανήκει». Η «Δόξα» είναι μια από τις πλέον αναγνωρίσιμες παραστάσεις που

συνδέονται με την εικονογραφία του **Αγώνα της Ανεξαρτησίας** και έχει ταυτιστεί με την εικόνα της **Ελλάδας**. Μιας Ελλάδας ηρωικής που αγωνίζεται και δεν πτοείται στη δυσκολία, αναγεννάται και πορεύεται στην Ιστορία ελεύθερη και περήφανη. Η δωρεά της «**Δόξας**» είναι μια προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Ενδυναμώνει τη σχέση του πολίτη με τους θεσμούς, συνδέει τον ιδιωτικό χώρο με τη δημόσια σφαίρα και υπογραμμίζει τον ρόλο που μπορεί να παίξει η υψηλή τέχνη στην αυτογνωσία μας».

Από την πλευρά του ο κ. Δημήτρης Γκέρτσος δήλωσε:

«Κυρία Πρόεδρε με συγκινείτε πάρα πολύ και με τιμάτε. Σας ευχαριστώ με όλη μου την καρδιά. Εγώ είχα απλώς μια σκέψη, η οποία μου ήρθε σχεδόν σαν καθήκον. **Να μην περπατά η «Δόξα» μονάχη σε ένα σπίτι, αλλά ανάμεσα στους Έλληνες.** Πόσο μάλλον στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Πρέπει να σας πω ότι η προσωπικότητα της Προέδρου μας με ενέπνευσε στο να προχωρήσω τελικά σε αυτή την κίνηση. Εσείς την αποδεχτήκατε, όχι μόνο την αναγνωρίσατε, αποδώσατε στη «Δόξα» την ανώτερη τιμή. Αισθάνομαι και εγώ περηφάνια που θα βρίσκεται σ' αυτόν το χώρο και σήμερα νομίζω πιο ευτυχής από όλους θα ήταν ο ίδιος **ο Νικόλαος Γύζης**. Να είστε καλά».

Ο Νικόλαος Γύζης ζωγράφισε την «Δόξα» λίγο πριν από την εκπνοή του 19ου αιώνα, συλλαμβάνοντάς την ως ενσάρκωση της Δόξας του Διονυσίου Σολωμού και εμπνεόμενος από το επίγραμμα «Η καταστροφή των Ψαρών» (1825) του εθνικού μας ποιητή.

Η ελαιογραφία, ιδεαλιστική δημιουργία της ύστερης περιόδου του ζωγράφου, είναι ένας από τους δύο ζωγραφικούς πίνακες με το ίδιο θέμα και τον ίδιο τίτλο, ο μόνος, ωστόσο, ο οποίος ήταν προσιτός, αφού ο έτερος, που ανήκε στη Συλλογή των Ανακτόρων, είναι αφανής εδώ και χρόνια. Αγορασμένος πριν από εκατό περίπου χρόνια από τον παππού του κ. Γκέρτσου, Βαγγέλη Παπαστράτο, με προτροπή της συζύγου του Καίτης Δαμβέργη, μιας από τις πρώτες γυναίκες που φοίτησαν στη Σχολή Καλών Τεχνών, κληροδοτήθηκε στη μοναχοκόρη τους Χάρι και στον σύζυγό της Θανάση Γκέρτσο και έμεινε στην οικογένεια επί δεκαετίες. Από σήμερα, χάρη στην δωρεά του κ. Γκέρτσου, βρίσκεται στην **Προεδρία της Δημοκρατίας** ως ένα αξεπέραστο εικονογραφικό σύμβολο εθνικής ταυτότητας και ιστορικής μνήμης.

Η κ. Σακελλαροπούλου λίγη ώρα αργότερα σε ανάρτησή της στο facebook έγραψε:

“Από σήμερα, το θρυλικό έργο του Νικολάου Γύζη «Δόξα» ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Με μια χειρονομία υψηλού εθνικού συμβολισμού, ο κάτοχος του πίνακα κ. Δημήτρης Γκέρτσος τον δώρισε στην Προεδρία της Ελληνικής Δημοκρατίας. Συνοδεύοντας τη δωρεά του με λίγα σεμνά και στοχαστικά λόγια – «Αισθάνθηκα

την επιθυμία να μην “περπατά η Δόξα μονάχη” σε ένα σπίτι, αλλά ανάμεσα στους Έλληνες στον χώρο του ανώτατου θεσμού της χώρας», είπε χαρακτηριστικά – εμπλούτισε το περιεχόμενο της σχέσης του πολίτη με τους θεσμούς. Η χειρονομία του δεν τον συνδέει μόνο με την μακρά παράδοση των ελλήνων δωρητών προς το έθνος. Τον καθιστά καθοδηγητικό πρότυπο καθώς στην προσφορά του συνδυάζονται η ηθική γενναιοδωρία και η κοινωνική ευθύνη, το πατριωτικό ήθος και η δημοκρατική ευαισθησία. Η «Δόξα» του Γύζη, ήδη από την εποχή που δημιουργήθηκε, στα τέλη του 19ου αιώνα, έχει εγγραφεί στη συλλογική μνήμη ως σύμβολο της Ελλάδας που προχωρεί προς το μέλλον αγέρωχη και ακατάβλητη, προσπερνώντας ήττες ή καταστροφές. Είναι μια από τις πλέον αναγνωρίσιμες παραστάσεις που συνδέονται με την εικονογραφία του Αγώνα της Ανεξαρτησίας, τη μορφοποίηση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας, την εικόνα της Ελλάδας ως ιδέας. Μεγαλόπρεπη, λευκοντυμένη, φτερωτή, βαδίζει αποφασιστικά στο φρυγμένο έδαφος κάτω από έναν βαρύ ουρανό, ωθούμενη από το όραμα ενός μέλλοντος που κερδίζεται με αγώνες. Ο συμβολισμός της υπερβατικής, απόλυτα επιβλητικής και κυρίαρχης αυτής μορφής γίνεται ακόμα πιο ισχυρός σήμερα, διακόσια χρόνια μετά την επανάσταση του 1821. Δωρεά και επέτειος συμπίπτουν για να τονίσουν το νόημα της αγωνιστικότητας, της προσπάθειας, της αδάμαστης θέλησης για ένα αύριο θεμελιωμένο στις αξίες που μας κληροδότησαν οι ηρωικοί πρόγονοί μας”.

Katerina Sakellaropoulou

1 ώρα · 🌐

...

Από σήμερα, το θρυλικό έργο του Νικολάου Γύζη «Δόξα» ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Με μια χειρονομία υψηλού εθνικού συμβολισμού, ο κάτοχος του πίνακα κ. Δημήτρης Γκέρτσος τον δώρισε στην Προεδρία της Ελληνικής Δημοκρατίας. Συνοδεύοντας τη δωρεά του με λίγα σεμνά και στοχαστικά λόγια - «Αισθάνθηκα την επιθυμία να μην “περπατά η Δόξα μονάχη” σε ένα σπίτι, αλλά ανάμεσα στους Έλληνες στον χώρο του ανώτατου θεσμού της χώρας», είπε χαρακτηριστικά – εμπλούτισε το περιεχόμενο της σχέσης του πολίτη με τους θεσμούς. Η χειρονομία του δεν τον συνδέει μόνο με την μακρά παράδοση των ελλήνων δωρητών προς το έθνος. Τον καθιστά καθοδηγητικό πρότυπο καθώς στην προσφορά του συνδυάζονται η ηθική γενναιοδωρία και η κοινωνική ευθύνη, το πατριωτικό ήθος και η δημοκρατική ευαισθησία.

Η «Δόξα» του Γύζη, ήδη από την εποχή που δημιουργήθηκε, στα τέλη του 19ου αιώνα, έχει εγγραφεί στη συλλογική μνήμη ως σύμβολο της Ελλάδας που προχωρεί προς το μέλλον αγέρωχη και ακατάβλητη, προσπερνώντας ήττες ή καταστροφές. Είναι μια από τις πλέον αναγνωρίσιμες παραστάσεις που συνδέονται με την εικονογραφία του Αγώνα της Ανεξαρτησίας, τη μορφοποίηση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας, την εικόνα της Ελλάδας ως ιδέας. Μεγαλόπρεπη, λευκοντυμένη, φτερωτή, βαδίζει αποφασιστικά στο φρυγμένο έδαφος κάτω από έναν βαρύ ουρανό, ωθούμενη από το όραμα ενός μέλλοντος που κερδίζεται με αγώνες. Ο συμβολισμός της υπερβατικής, απόλυτα επιβλητικής και κυρίαρχης αυτής μορφής γίνεται ακόμα πιο ισχυρός σήμερα, διακόσια χρόνια μετά την επανάσταση του 1821. Δωρεά και επέτειος συμπίπτουν για να τονίσουν το νόημα της αγωνιστικότητας, της προσπάθειας, της αδάμαστης θέλησης για ένα αύριο θεμελιωμένο στις αξίες που μας κληροδότησαν οι ηρωικοί πρόγονοί μας.